

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul V nr.60

Decembrie 2002

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluțiile principalilor indicatori în luna decembrie 2002	2
<i>Evoluția producției</i>	- Aprecierile pozitive privind evoluția producției industriale se mențin	3
<i>Stocuri</i>	- Evoluție favorabilă a stocurilor	6
<i>Factori care limitează producția</i>	- Blocajul financiar - principala cauză a limitării creșterii producției industriale	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Decalajul dintre cererea și oferta de forță de muncă se accentuează	8
<i>Prețuri</i>	- Expectațiile inflaționiste se amplifică	9
<i>Investiții</i>	- Ritm lent de creștere a investițiilor	10
<i>Profitabilitate</i>	- Trendul pozitiv al ratei profitabilității se menține	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

Evoluțiile principalilor indicatori în luna decembrie 2002

Potrivit opiniilor exprimate de managerii întreprinderilor participante la sondajul de conjunctură, pentru luna decembrie 2002 se conturează o evoluție favorabilă a principalilor indicatori economici ai activității de producție în industrie și sectorul de construcții.

Mai mult de o treime dintre agenții economici consideră că vor realiza o producție superioară celei din luna precedentă, iar 41 la sută apreciază că aceasta se va menține la nivelul lunii noiembrie. Aproape 24 la sută dintre participanții la sondaj anticipează că producția se va încadra pe un trend descendent. Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție este estimat la peste 76 la sută.

Pentru a doua lună consecutiv, se apreciază că stocurile de produse finite existente în sectorul industrial se vor reduce. Absorbția acestora va fi însă încetinită de acumulările de stocuri care sunt anticipate de o parte a agenților economici (circa 15 la sută dintre răspunsuri, față de 9 la sută în luna noiembrie). În majoritatea ramurilor, stocurile de materii prime înregistrează un nivel satisfăcător, conform opiniilor exprimate de circa 84 la sută dintre participanții la sondaj. Aproximativ 10 la sută dintre agenții economici chestionați semnalează în continuare existența problemelor de aprovizionare în unele sectoare.

Principala cauză a limitării creșterii economice rămâne în continuare blocajul financiar. Alături de acesta, pe lista factorilor care afectează buna desfășurare a procesului de producție se mai regăsesc: cererea insuficientă, nivelul dobânzilor bancare, evoluția cursului monedei naționale și lipsa materiilor prime.

Marcat de influențe sezoniere și conjuncturale, decalajul dintre cererea și oferta de muncă s-a accentuat: peste 31 la sută dintre participanții la sondaj apreciază că numărul de salariați din industrie se va încadra pe un trend descendent, față de numai 4 la sută care anticipează o posibilă evoluție ascendentă a forței de muncă angajate. Procentajul respondenților care evidențiază o tendință de relativă stabilitate în utilizarea forței de muncă continuă să se situeze la circa 65 la sută.

Agenții economici care estimează o evoluție stabilă a prețurilor însumează un procentaj de 72 la sută (față de aproape 80 la sută în luna noiembrie). Expectațiile inflaționiste s-au amplificat, circa 25 la sută dintre participanții la sondaj anticipând creșteri de prețuri pentru luna în curs (cu 8 puncte procentuale mai mult față de luna anterioară).

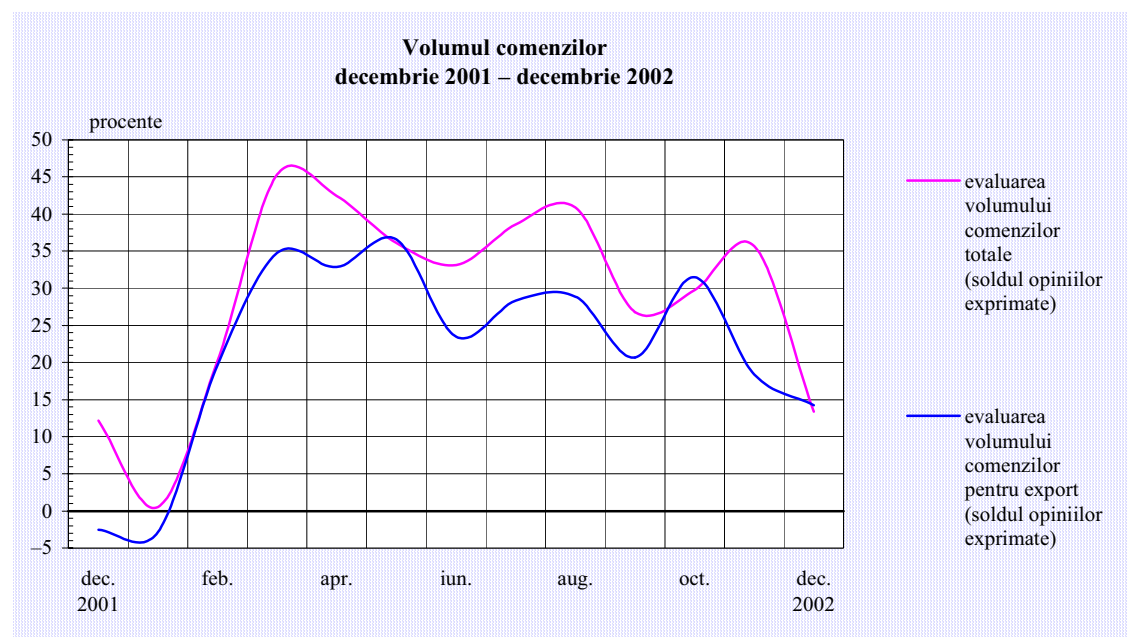
Volumul investițiilor și nivelul ratei profitabilității vor avea și în această lună o evoluție pozitivă, așa cum rezultă din estimările exprimate de participanții la sondaj. Față de luna precedentă, aproximativ 20 la sută dintre cei chestionați preconizează un trend ascendent al acestor indicatori, în timp ce un procentaj de circa 70 și, respectiv, 60 la sută dintre participanți anticipează menținerea acestora la un nivel nemodificat.

Aprecierile pozitive privind evoluția producției industriale se mențin

Pentru luna decembrie, estimările privind creșterea portofoliului de comenzi provin de la circa 31 la sută dintre agenții economici care își desfășoară activitatea în sectorul industrial și în cel de construcții; mai mult de jumătate anticipează menținerea acestuia în limitele lunii anterioare, iar opiniile nefavorabile reprezintă circa 18 la sută.

Evoluții	Nov. 2002	Dec. 2002
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	76,3%	75,8%

Dintre agenții economici care consideră că în sectoarele pe care le reprezintă dinamica volumului de comenzi va fi mai accentuată, cea mai mare parte provin din industria chimică, industria extractivă, industria mijloacelor de transport, metalurgie, industria alimentară și industria de mașini și echipamente.

*Evoluție
pozitivă a
volumului de
comenzi*

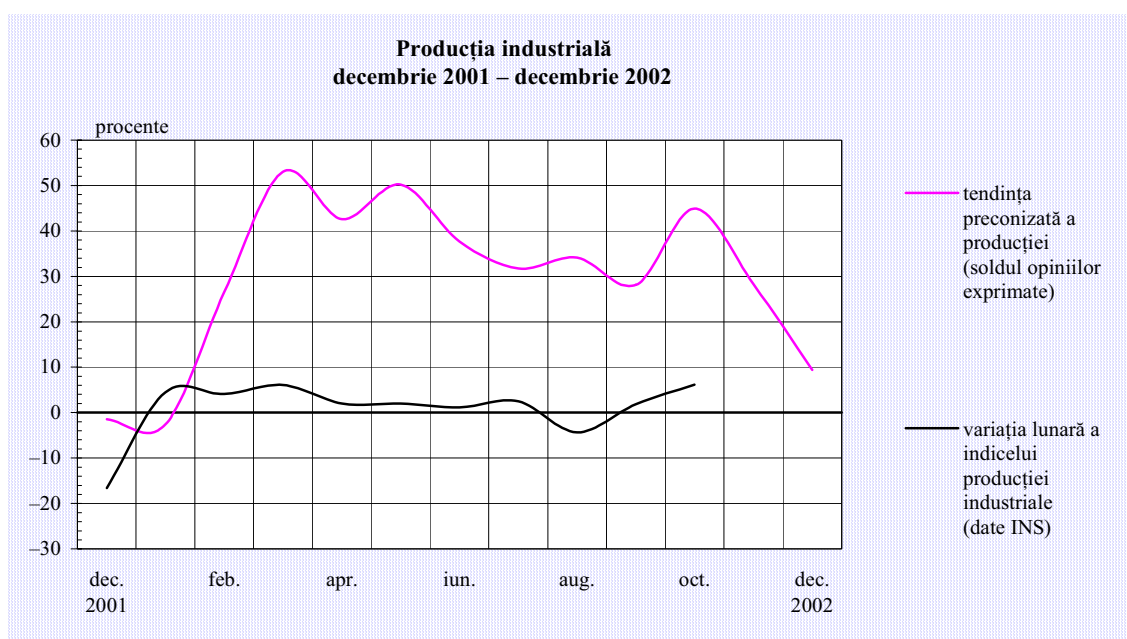
Reducerea portofoliului de comenzi pentru luna în curs și implică o relativă încetinire a ritmului activității economice este anticipată de către o parte a agenților economici care activează în industria materialelor de construcții, activitatea de construcții și industria de prelucrare a lemnului și în mai mică măsură de către cei din industria de mașini și echipamente, industria mijloacelor de transport, industria extractivă și industria chimică (unde predominante sunt estimările optimiste).

O evoluție pozitivă se prefigurează și în privința portofoliului de comenzi pentru export, dar estimările sunt mai puțin optimiste comparativ cu luna precedentă: circa 25 la sută dintre participanții la sondaj (cu 2 puncte procentuale mai puțin decât în luna noiembrie) anticipează o creștere a exporturilor, iar aproximativ 43 la sută consideră că în sectoarele pe care le reprezintă evoluția portofoliului de comenzi destinate exportului va fi stabilă. O conjunctură mai puțin favorabilă este semnalată de către un procentaj însumând circa 11 la sută dintre agenții economici care intră în componența eșantionului chestionat.

Cererea externă se va majora pentru produsele realizate îndeosebi în industria chimică, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou, industria de prelucrare a lemnului, industria mijloacelor de transport și industria de mașini și echipamente, dar și în industria ușoară, industria de prelucrare a petrolului și metalurgie.

Având în vedere că procentajul agenților economici care anticipează creșterea volumului de comenzi totale și pentru export s-a redus comparativ cu luna precedentă ne putem aștepta la o dinamică mai modestă a volumului de comenzi.

Evoluție pozitivă a producției industriale

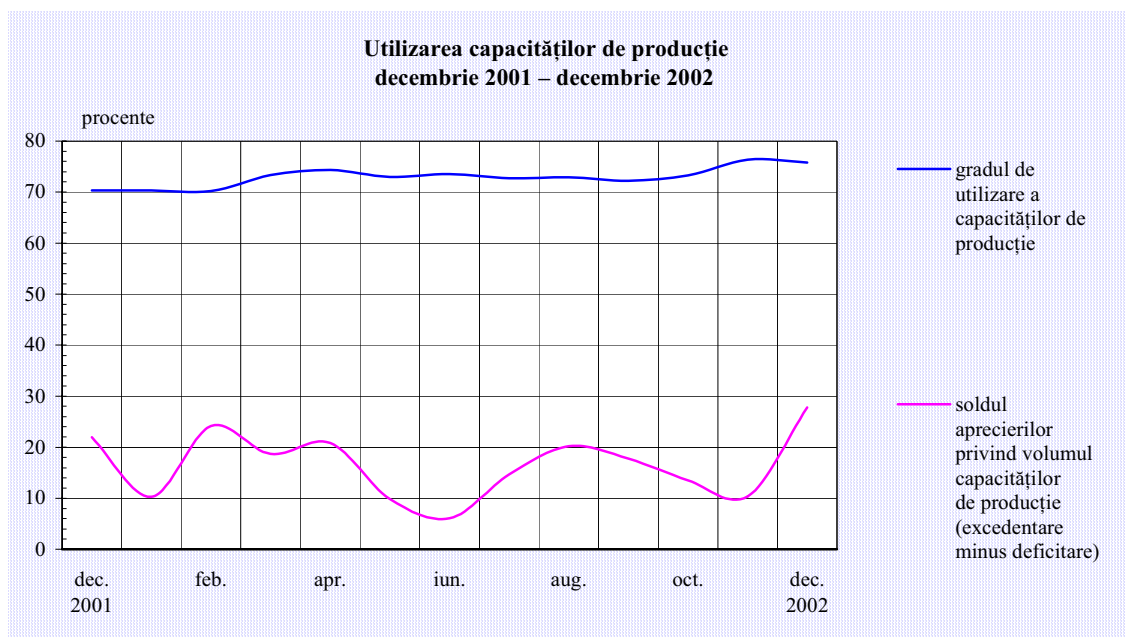
Agenții economici participanți la sondaj apreciază că în luna decembrie producția sectorului industrial va continua să evolueze pozitiv pe ansamblu. Peste 33 la sută dintre cei chestionați (cu 10 puncte procentuale mai puțin decât în noiembrie) consideră că vor obține o producție superioară, în timp ce un procentaj de 43 la sută estimează că producția se va menține la nivelul lunii noiembrie. Circa 24 la sută dintre participanții la sondaj (cu 9 puncte procentuale mai mult decât în luna precedentă) apreciază că producția realizată va scădea.

În aceste condiții, se poate aprecia că dinamica producției industriale se va încetini sau, la limită, poate deveni chiar negativă, având în vedere apropierea sărbătorilor de iarnă și numărul redus al zilelor lucrătoare din luna decembrie.

Evoluții peste media pe industrie sunt așteptate în următoarele sectoare de activitate: industria extractivă, industria poligrafică, metalurgie, industria chimică, industria de mașini și echipamente, industria mijloacelor de transport și sectorul de producție, transport și distribuție de energie electrică și termică, gaze și apă caldă. O revigorare a activității este așteptată și de o parte a agenților economici care activează în industria materialelor de construcții, industria de prelucrare a lemnului, industria alimentară și industria textilă.

Estimările sunt mai puțin optimiste pentru agenții economici din industria de prelucrare a petrolului și activitatea de construcții, precum și pentru o parte a celor care activează în industria materialelor de construcții, industria de mașini și echipamente și în industria mijloacelor de transport.

Capacitățile de producție vor fi utilizate în proporție de circa 76 la sută, pentru majoritatea agenților economici gradul de utilizare a acestora situându-se în apropierea mediei pe industrie (mai puțin în industria mijloacelor de transport, industria alimentară, industria materialelor de construcții, industria de mașini și echipamente, unde gradul de utilizare a capacităților de producție se situează între 44 și 68 la sută).

Gradul de corelare a potențialului tehnologic cu programul de producție se îmbunătățește

Circa 32 la sută dintre participanții la sondaj apreciază că în luna decembrie capacitățile de producție sunt excedentare. Acest rezultat este determinat în cea mai mare parte de opiniile exprimate de agenții economici din industria mijloacelor de transport și din metalurgie.

Stocuri

Evoluție favorabilă a stocurilor

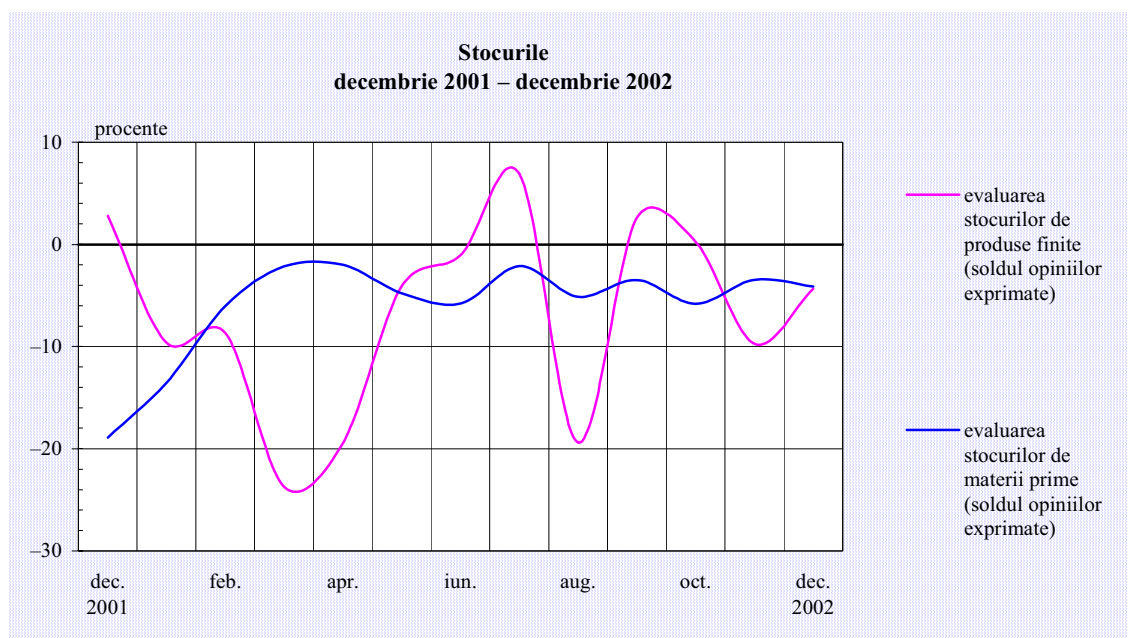
O oarecare absorbție a stocurilor de produse finite se va produce și în această lună, dar într-o mai mică măsură comparativ cu luna precedentă. Reducerea acestora va fi încetinită de acumulările de stocuri care sunt anticipate de o parte a agenților economici chestionați (circa 15 la sută dintre răspunsuri, față de 9 la sută în luna noiembrie).

Pentru unele categorii de produse creșterea preconizată a producției va conduce la majorarea stocurilor rămase la producători, în condițiile reducerii cererii interne, dar și a celei pentru export. Producția pe stoc este în creștere în sectoarele: industria extractivă, industria alimentară, industria de mașini și echipamente, industria materialelor de construcții și industria mijloacelor de transport.

Evoluții	Nov. 2002	Dec. 2002
Stocurile de produse finite	↘	↘
Stocurile de materii prime	↘	↘

Similar lunii precedente, un procentaj reprezentat de circa 19 la sută dintre participanții la sondaj anticipează o reducere mai pronunțată a stocurilor. Aceștia provin îndeosebi din industria de prelucrare a lemnului, industria de prelucrare a petrolului, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou, industria ușoară și într-o proporție mai redusă din industria chimică, poligrafie, metalurgie și industria de mașini și echipamente.

Evoluție favorabilă a stocurilor

Stocurile de materii prime înregistrează în majoritatea ramurilor un nivel satisfăcător, conform opiniilor exprimate de circa 84 la sută dintre participanții la sondaj, în timp ce pentru circa 5 la sută dintre respondenți nivelul acestora se situează peste normal.

Problemele generate de lipsa materiilor prime sunt semnalate de circa 10 la sută dintre respondenți. Principalii reprezentanți ai acestei categorii activează în industria extractivă, industria de prelucrare a lemnului, industria ușoară, producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă și activitatea de construcții.

Blocajul financiar – principala cauză a limitării creșterii producției industriale

În ultimele cinci luni, un procentaj reprezentat de circa 50 la sută dintre managerii întreprinderilor participante la sondajul de conjunctură au identificat constant dificultățile generate de nerespectarea disciplinei financiare ca fiind primordiale între cauzele limitării creșterii producției industriale. Lipsa lichidităților și acumularea plăților restante sunt semnalate în toate ramurile industriale. Efectele negative ale blocajului financiar par a fi mai puțin prezente în industria extractivă, sectorul de prelucrare a petrolului, industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții și producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă, unde sunt nominalizate în proporții situate sub media pe industrie (între 19 și 37 la sută).

Conform opiniilor exprimate de circa 34 la sută dintre agenții economici participanți la sondajul de conjunctură, activitatea productivă este îngreunată și ca urmare a cererii insuficiente. Cu toate că procentajul participanților la sondaj care apreciază că volumul comenzilor are un nivel ascendent sau cel puțin satisfăcător (nemodificat comparativ cu luna precedentă) depășește nivelul de 80 la sută, în multe dintre sectoarele de activitate industrială nivelul cererii este considerat redus. Acest fenomen este prezent cu precădere în industria alimentară, sectorul de prelucrare a petrolului, industria chimică, industria mijloacelor de transport, precum și în industria materialelor de construcții și activitatea de construcții.

Circa 27 la sută dintre agenții economici participanți la sondajul de conjunctură consideră că slaba orientare către clienți și nivelul ridicat al dobânzilor active practicate de bănci în relația cu clienții nebancari contribuie la îngreunarea finanțării investițiilor, dar și a procesului de producție, reprezentând o constrângere în accesul întreprinderilor la credite. Astfel de aprecieri au fost făcute îndeosebi de agenții economici din industria alimentară, industria ușoară, poligrafie, industria chimică, industria de prelucrare a lemnului, metalurgie și din activitatea de construcții.

Deprecierea monedei naționale generează dificultăți în desfășurarea normală a activității productive, conform opiniei a circa 18 la sută dintre participanții la sondaj. Cu excepția industriei extractive, industriei poligrafice, industriei materialelor de construcții, industriei de mașini și echipamente, industriei mijloacelor de transport și metalurgiei, unde efectele creșterii cursului de schimb leu/dolar par a fi mai puțin resimțite (din aceste sectoare provenind între 1 și

*Factori care
limitează
producția*

14 la sută dintre opinii), în restul sectoarelor de activitate deprecierea leului este indicată ca factor advers în proporții cuprinse între 25 și 80 la sută dintre opiniile exprimate.

Un procentaj de circa 16 la sută dintre respondenți nominalizează lipsa materiilor prime ca factor cu influență negativă asupra activității de producție industrială. Acest fenomen afectează în special industria ușoară, industria de prelucrare a lemnului, industria de mașini și echipamente, producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă și activitatea de construcții.

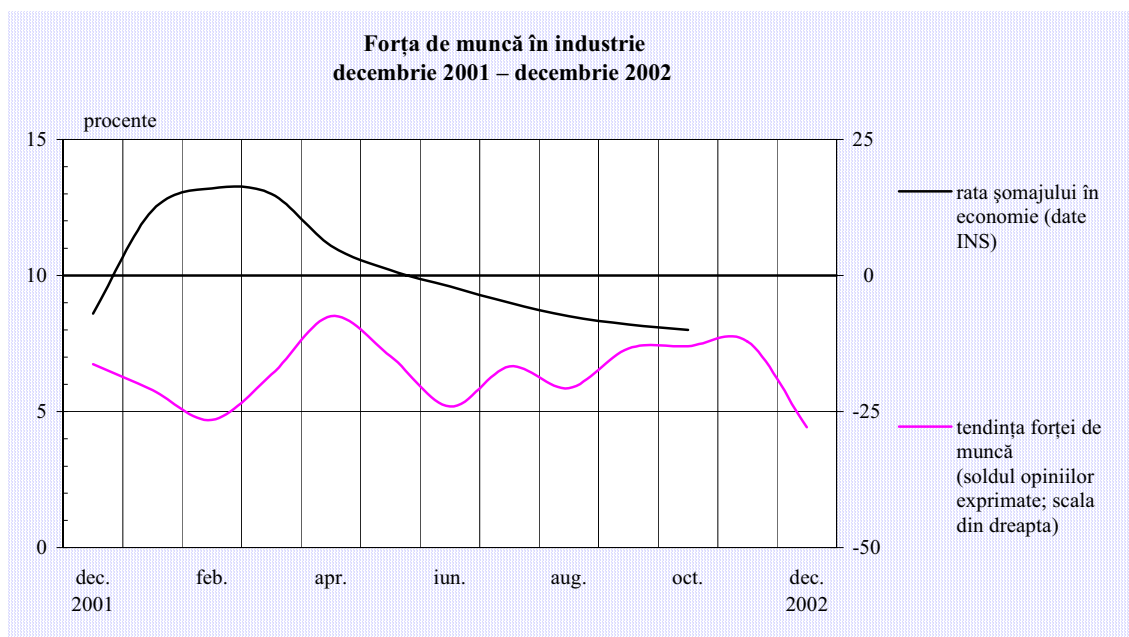
Utilizarea
forței de muncă

Decalajul dintre cererea și oferta de forță de muncă se accentuează

Pentru luna decembrie, estimările agenților economici participanți la sondaj cu privire la evoluția forței de muncă angajate în activitățile industriale evidențiază o accentuare a trendului descendent al acesteia. Procentajul celor care apreciază că în sectoarele de activitate pe care le reprezintă vor avea loc disponibilizări de personal îl depășește cu aproape 28 puncte procentuale (față numai de circa 13 puncte procentuale în luna precedentă) pe cel al opiniilor favorabile unei evoluții ascendente a numărului de personal angajat.

Aproape 32 la sută dintre respondenți (cu 9 puncte procentuale mai mult decât în luna precedentă) au apreciat că în sectoarele de activitate pe care le reprezintă vor avea loc disponibilizări de personal. Reduceri mai accentuate sunt așteptate în industria de prelucrare a petrolului, industria de mașini și echipamente, industria de mijloace de transport, metalurgie, (ramuri în care procentajul celor care preconizează viitoare reduceri ale numărului de personal angajat se situează peste media pe industrie cu 3 până la 33 de puncte procentuale).

Trend
descendent al
numărului de
personal
angajat

Ca urmare a influențelor sezoniere (timpul redus de lucru ca rezultat al zilelor libere acordate cu prilejul sărbătorilor de iarnă) și a expectațiilor mai puțin optimiste legate de evoluția producției și a volumului de comenzi în această perioadă, numai 4 la sută (cu 7 puncte procentuale mai puțin decât în luna noiembrie) dintre operatorii economici anticipează un trend ascendent al forței de muncă în sectoarele pe care le reprezintă.

În multe dintre ramuri se remarcă totuși consolidarea tendinței de stabilizare a numărului de personal, pentru a doua lună consecutiv un procentaj de circa 65 la sută dintre cei chestionați anticipând o evoluție nemodificată a nivelului de utilizare a forței de muncă.

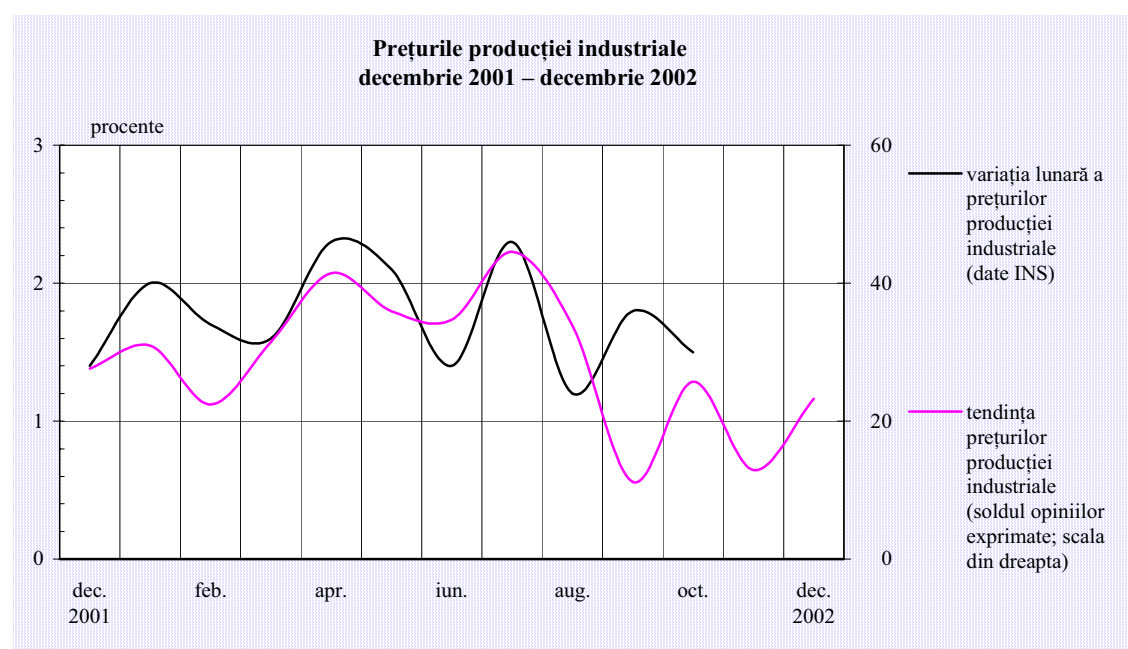
Expectațiile inflaționiste se amplifică

Prețuri

După reducerea substanțială preconizată pentru luna precedentă, pentru ultima lună a trimestrului IV se anticipează o amplificare a expectațiilor inflaționiste.

Peste 25 la sută dintre agenții economici participanți la sondaj (cu 8 puncte procentuale mai mult decât în luna noiembrie) apreciază că vor opera majorări ale prețurilor practicate. În industria alimentară, industria chimică, industria de prelucrare a lemnului, precum și în industria mijloacelor de transport și industria de prelucrare a petrolului, anticipările inflaționiste se situează peste media sectorului de producție industrială.

În contextul confruntării cu diminuarea cererii, pentru a evita acumularea stocurilor de produse finite, un procentaj însumând 2 la sută dintre producătorii industriali participanți la sondaj apreciază că vor recurge la reduceri de prețuri (cu precădere cei din industria ușoară și metalurgie și în mai mică măsură cei din industria chimică și activitatea de construcții).

Expectațiile
inflaționiste în
creștere

Investiții

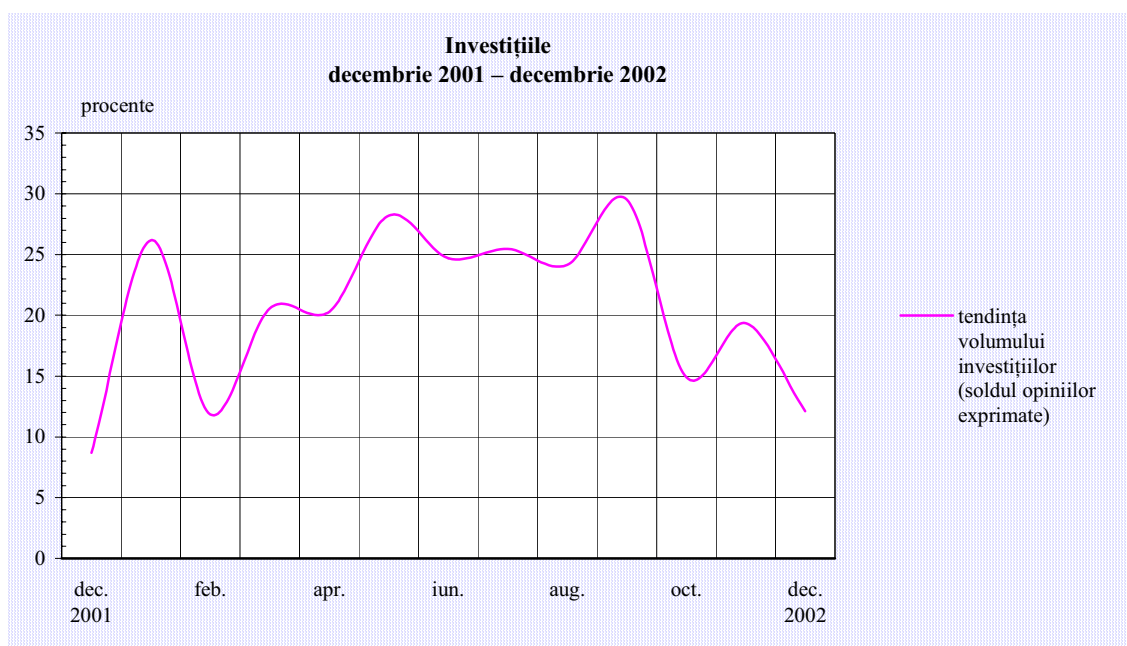
Ritm lent de creștere a investițiilor

Mediul investițional este în continuare apreciat pozitiv, dar se menține ponderea majoritară a celor care nu prevăd o relansare semnificativă a activității de investiții în viitorul apropiat (circa 71 la sută dintre operatorii economici chestionați).

Participanții la sondaj apreciază că procesul investițional va continua și în luna decembrie, fără a se înregistra modificări esențiale față de evoluțiile înregistrate în luna precedentă. Procentajul celor care estimează o evoluție favorabilă a volumului investițiilor se va situa în jurul nivelului de 19 la sută (față de aproape 23 la sută în luna noiembrie), iar numărul respondenților care apreciază că investițiile vor scădea este superior cu 4 puncte procentuale celui din luna precedentă.

Distribuția pe ramuri arată că operatorii în opinia cărora procesul investițional dispune de resurse și va avea o evoluție ascendentă față de luna anterioară provin cu precădere din industria extractivă, industria de mașini și echipamente, industria de mijloace de transport, sectorul de producție, transport și distribuție de energie electrică și termică, gaze și apă caldă și în mai mică măsură din industria chimică, industria de prelucrare a lemnului, industria alimentară și industria de prelucrare a petrolului.

Ritm lent de creștere a investițiilor

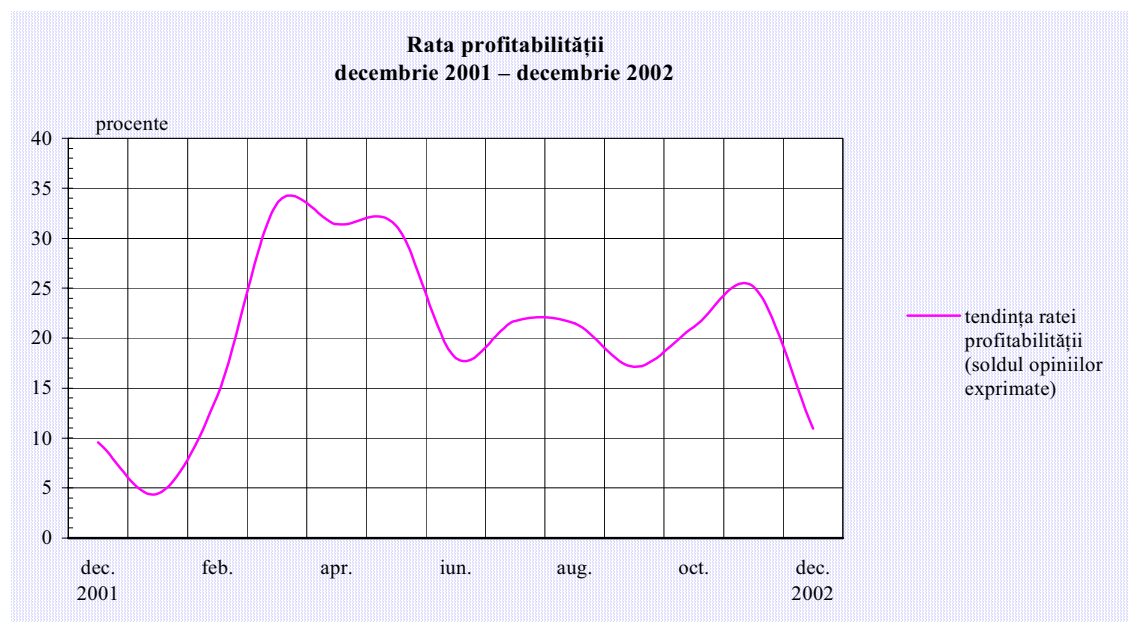
Circa 7 la sută dintre participanții la sondaj semnaleză lipsa de interes pentru investiții. Astfel, în unele ramuri estimările au fost mai puțin optimiste, agenții economici apreciind că volumul investițiilor va înregistra un regres comparativ cu luna noiembrie. Printre acestea se numără industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou (80 la sută dintre opinii), industria extractivă (18 la sută dintre opinii), industria de prelucrare a lemnului (16 la sută dintre opinii) și industria ușoară (13 la sută dintre opinii).

Trendul pozitiv al ratei profitabilității se menține

Evoluția pozitivă a ratei profitabilității se menține, dar pentru ultima lună a anului 2002 se estimează o încetinire a ritmului de creștere a acesteia. Procentajul respondenților care anticipează o creștere a profitabilității s-a diminuat cu 8 puncte procentuale față de perioada anterioară de referință (de la 31 la 23 la sută), continuând însă să fie superior (cu aproape 11 puncte procentuale) celui al agenților economici care estimează rezultate mai modeste (12 la sută, față de 6 la sută în luna noiembrie).

Cea mai mare parte a producătorilor care speră că vor reuși să-și îmbunătățească performanțele, sporindu-și rentabilitatea provin din ramurile: metalurgie (67 la sută dintre opinii); industrie chimică (58 la sută dintre opinii); industrie extractivă (30 la sută); industrie ușoară (25 la sută dintre opinii); industria de mașini și echipamente (19 la sută).

Procentajul celor care consideră că nu au reușit să identifice în structura costului de producție componentele neperformante care grevează obținerea unui nivel de rentabilitate satisfăcător s-a dublat față de luna precedentă, fiind reprezentat de peste 12 la sută dintre participanții la sondaj. Majoritatea respondenților care estimează pentru luna în curs o rată mai scăzută a profitabilității provin din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou, industria chimică, industria materialelor de construcții, industria extractivă, industria de mașini și echipamente, precum și din activitatea de construcții.

Evoluție mai modestă a ratei profitabilității

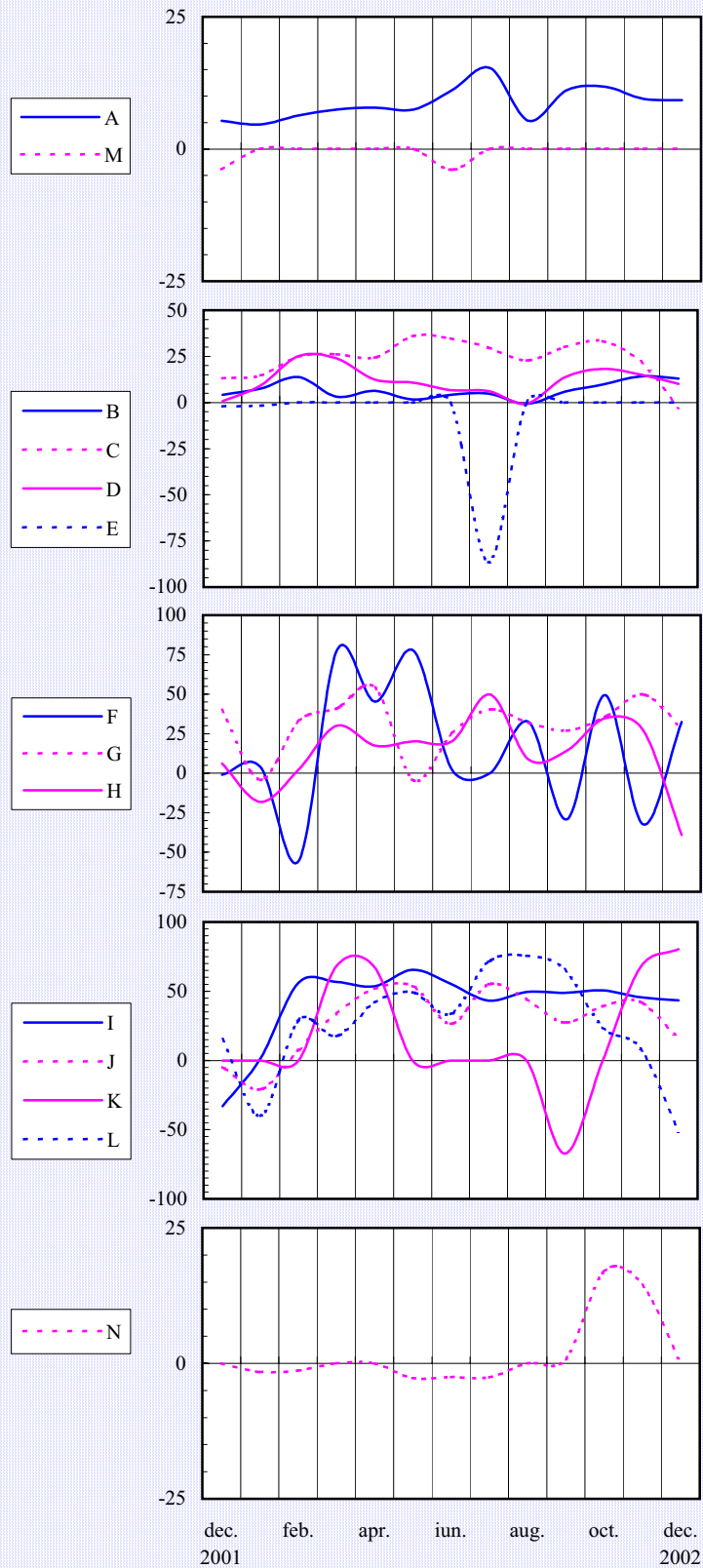
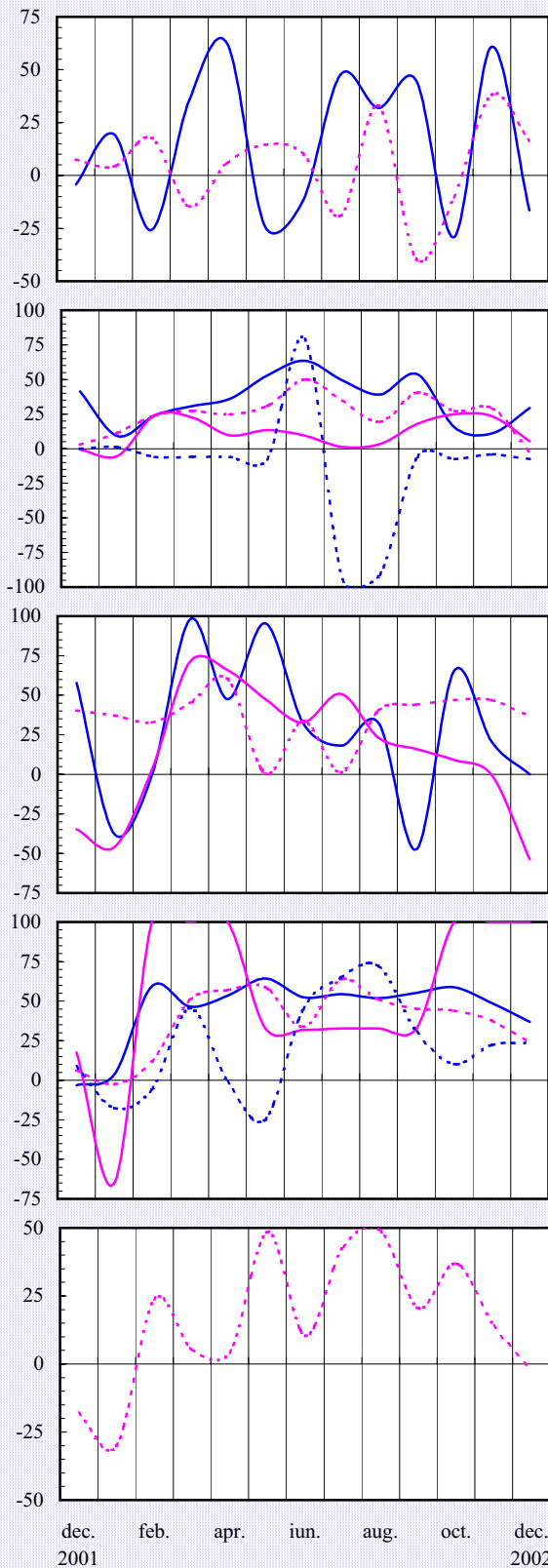
Similar lunii precedente, în opinia a circa 59 la sută dintre cei chestionați, preocuparea pentru creșterea nivelului productivității muncii și pentru reducerea costurilor, precum și finalizarea lucrărilor de modernizare și re tehnologizare vor conduce la menținerea nivelului de rentabilitate.

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

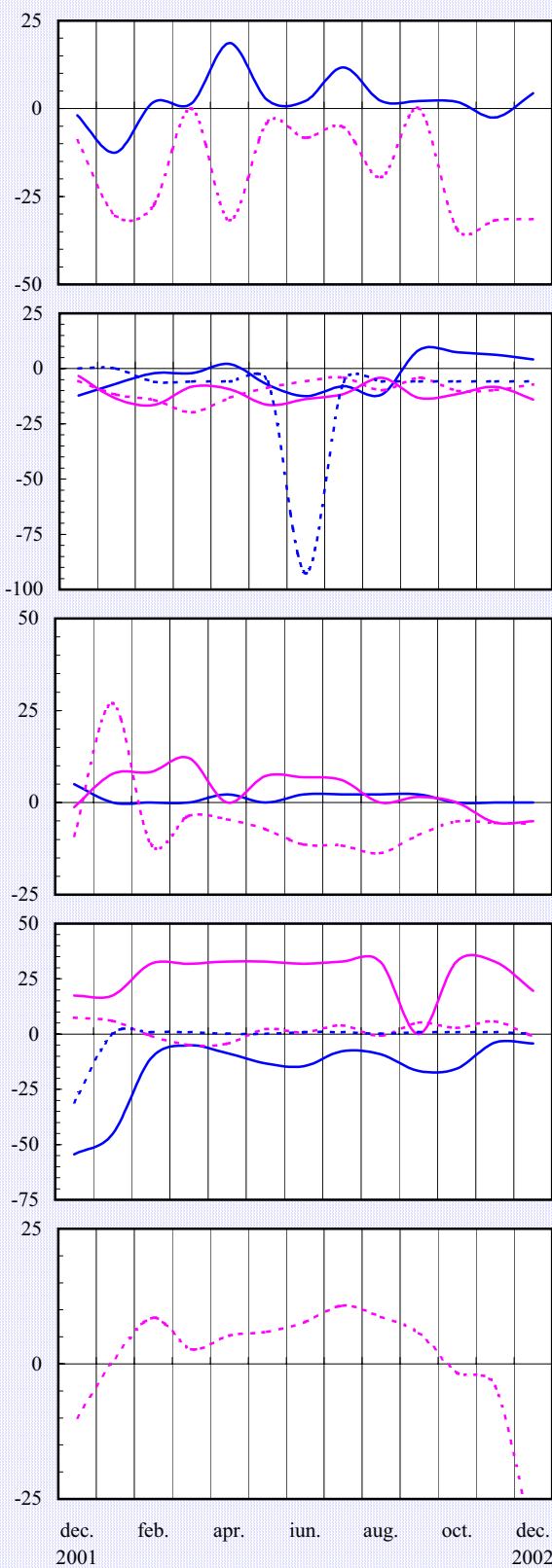

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

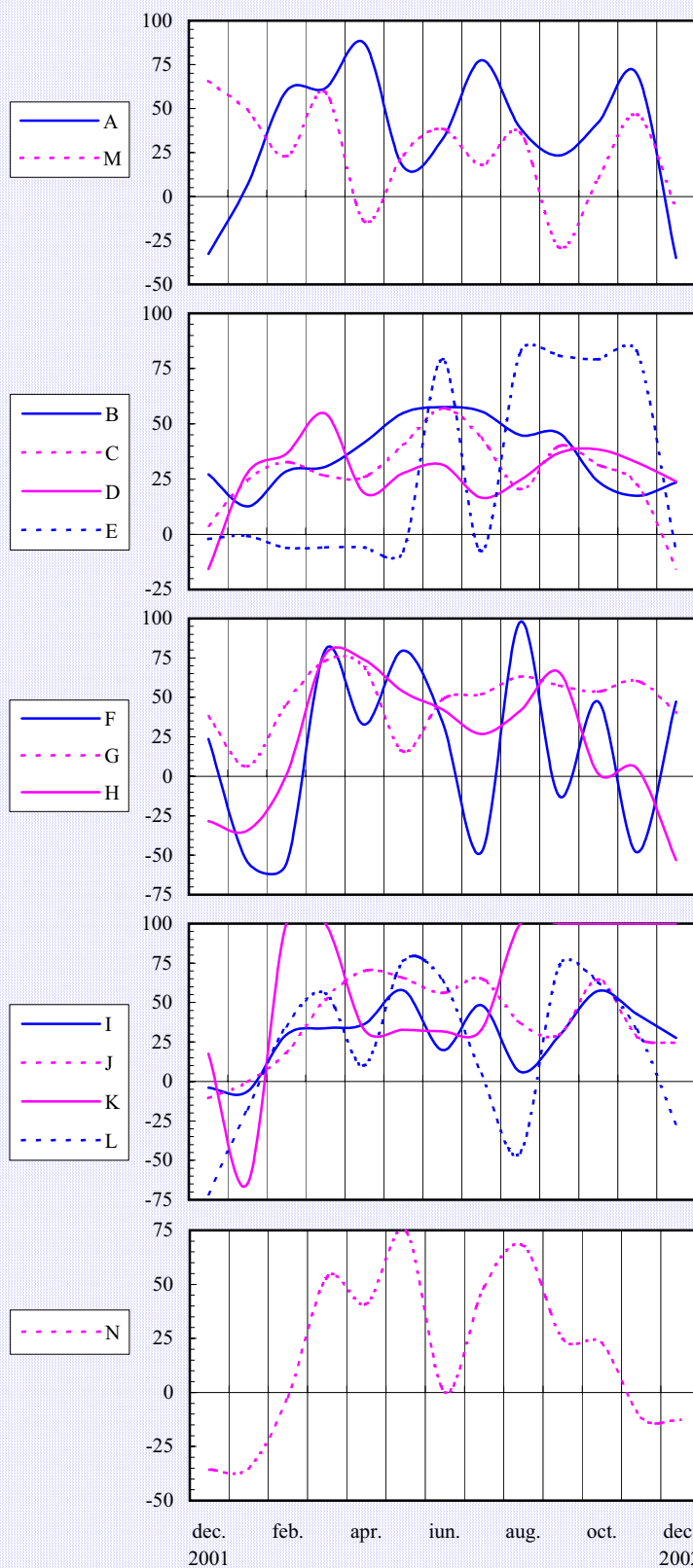
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

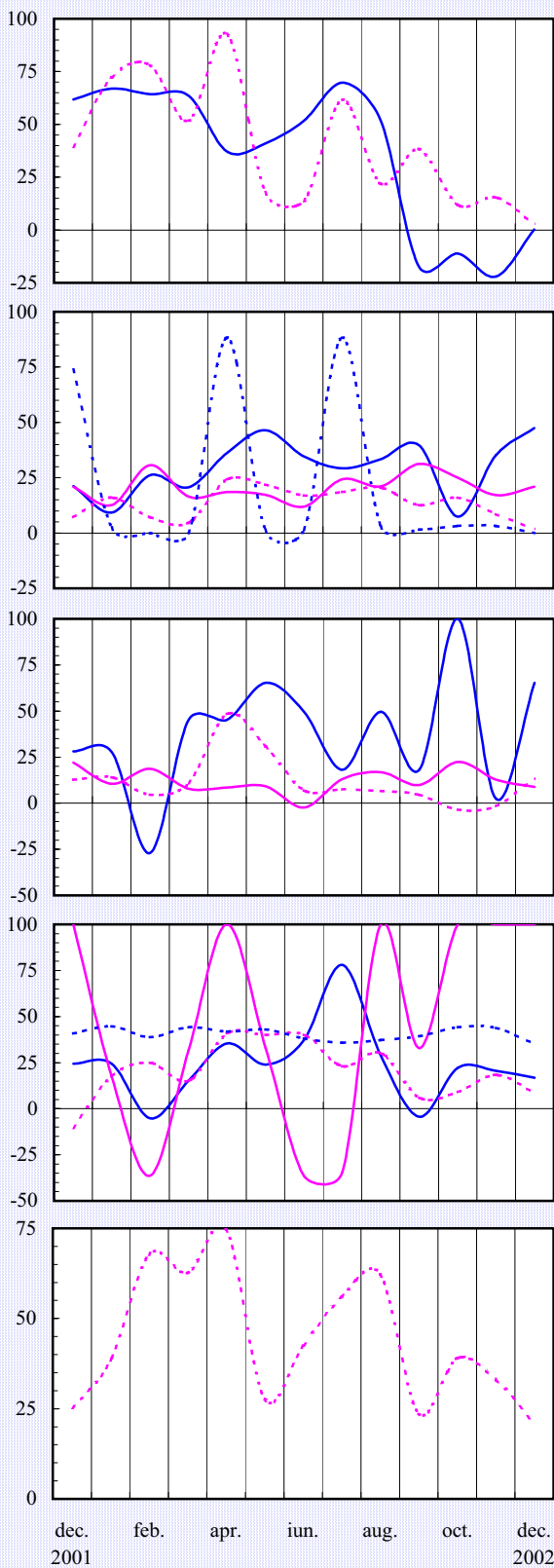

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

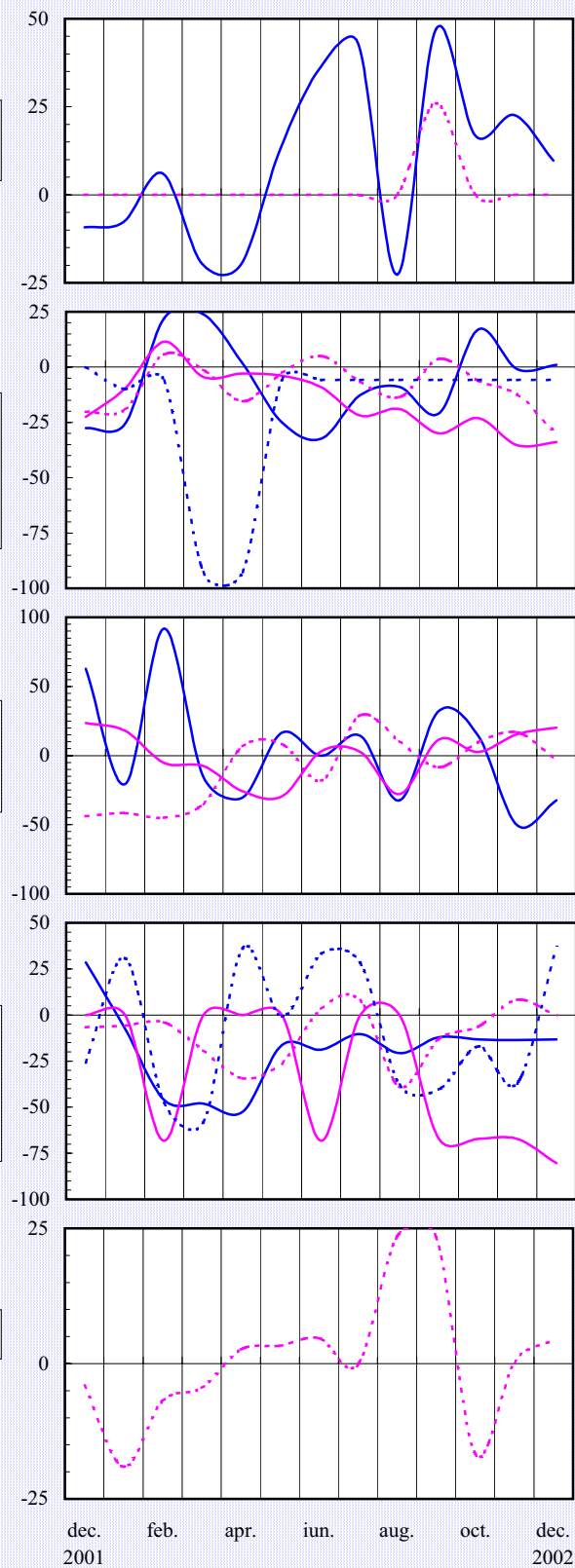
Tendința prețurilor de desfacere

Evaluarea stocurilor de produse finite

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

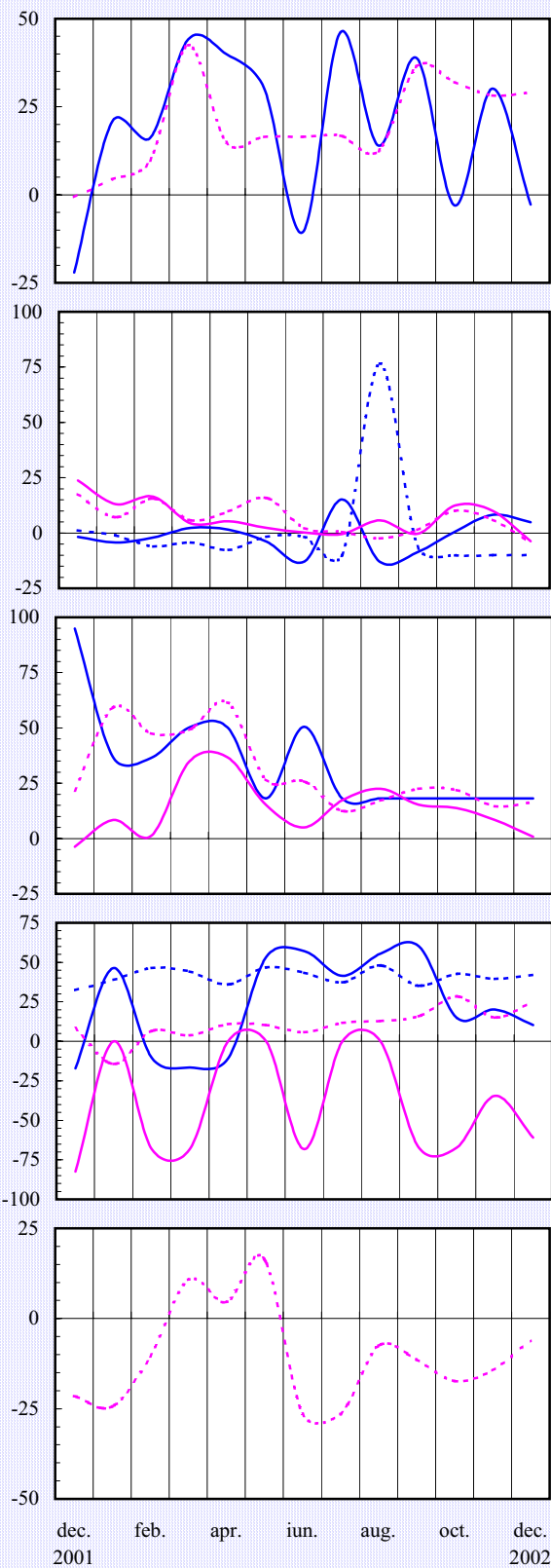

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

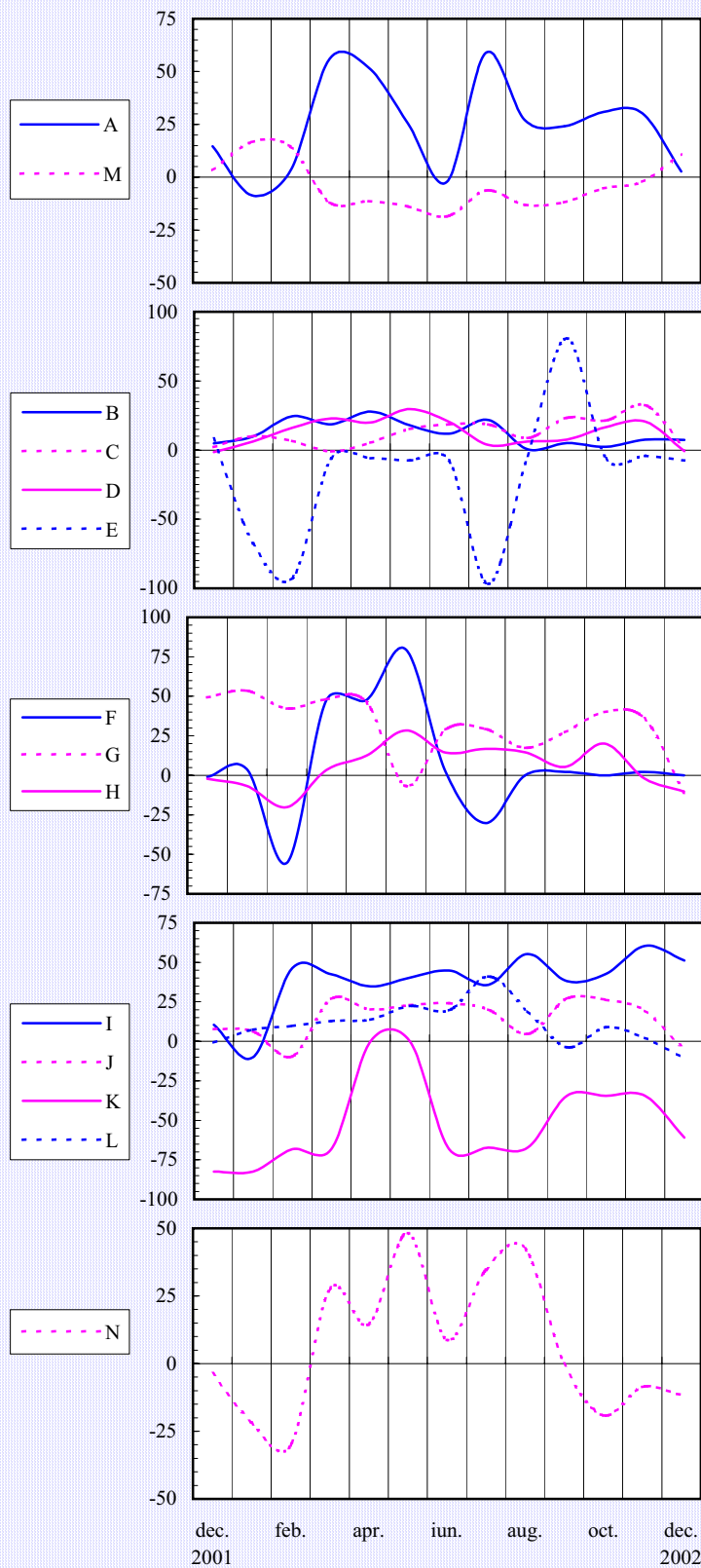
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și cuprinde un eșantion național de peste 380 unități industriale și de construcții, selectate astfel încât să fie reprezentative pentru economia județelor și, de preferință, să fie diferite ca dimensiuni și profil.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat, etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe timp de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național se folosesc trei criterii de ponderare, și anume: cifra de afaceri, numărul de personal la data de 31 decembrie a anului anterior și numărul de personal în luna anterioară efectuării sondajului.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată în data de 17 decembrie 2002.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.*

internet: <http://www.bnro.ro>

ISSN 1453 – 8989